

Zpráva ze semináře

Posílení konkurenceschopnosti klastrů prostřednictvím uplatňování genderové rovnosti

Ve spolupráci s Technologickou agenturou České Republiky v Praze, jež se problematice genderové rovnosti dlouhodobě věnuje (např. v rámci cyklu "Ženy ve výzkumu a podnikání"), uspořádala Národní klastrová asociace dne 30. 3. 2015 seminář „Gender v inovacích“. Cílem tohoto semináře bylo předání zkušeností a dobré praxe z Norska v oblasti genderové politiky a role genderu v inovacích českým expertům na problematiku rovných příležitostí, zástupcům firem a klastrových organizací a široké veřejnosti se zájmem o téma genderové rovnosti a rovných příležitostí.

Téma genderové rovnosti je dnes vnímáno především jako záležitost sociální inkluze a rovných práv a na genderová opatření v soukromé sféře je nahlíženo spíše jako na omezení podnikatelského rozvoje a zdroj nákladů, než jako na generování příjmů či ekonomického rozvoje. Právě genderová diverzita však může významně přispět k posílení adaptability, stimulaci inovačního potenciálu a tedy k celkovému růstu konkurenceschopnosti firem.

Povědomí o významu účasti žen v představenstvech a dozorčích radách českých akciových společností však postupně narůstá a jejich pozitivní vliv na rentabilitu firem a nižší riziko neúspěchu v podnikání dokazuje např. studie poradenské společnosti Bisnode (zdroj: www.bisnode.cz, leden 2015). Podpora genderové rovnosti, jakožto motoru tvořivosti a inovací v podnikání, posílení povědomí o přínosech zapojení žen v klastrech a inovačních procesech firem v ČR se tedy stalo nosným tématem projektu Národní klastrové asociace (NCA) „Gender v inovacích – inovace v klastrech“. Tento projekt spolufinancovaný z Norských fondů prostřednictvím Nadace Open Society Fund Praha navazuje na jedno z průřezových témat vloni ukončeného strategického projektu CluStrat, kde NCA byla jedním z 18 partnerů, a rozvíjí myšlenku implementace genderového přístupu do konceptu klastrů.

Hlavním hostem semináře „Gender v inovacích“ pořádaného v rámci projektu „Gender v inovacích – inovace v klastrech“ byla norská partnerka projektu Torunn Aass Taralrud, regionální ředitelka Innovation Norway (IN), momentálně působící v zastoupení IN v Singapuru. Vystoupení Torunn Aass Taralrud, prokládané vstupy jejího kolegy Ole Johan Sandvæ, regionálního ředitele Innovation Norway pro Afriku a Střední východ, se dotklo témat norského přístupu k genderové problematice a politice rovných příležitostí, přínosů zavedení povinných genderových kvót ve firmách a významu genderové diverzity pro rozvoj a inovace v soukromém sektoru a klastrech.

Norsko, jakožto země dlouhodobě kladoucí důraz na rovné příležitosti, dnes zaujímá, podle „glass-ceiling indexu“, přední příčky ve světě v hodnocení šance žen na rovné zacházení v zaměstnání. Za tento úspěch vděčí zejména zavedení genderových kvót pro zastoupení žen v dozorčích radách všech firem obchodujících na burze. Toto zprvu nepopulární opatření je dnes bráno jako pozitivní stimul ekonomického rozvoje, který posílil roli žen nejen v soukromé, ale také veřejné/politické a

vědecko-výzkumné sféře. Rovněž aktivní zapojování žen do pracovního procesu se ukázalo jako klíčové pro udržitelný rozvoj norského hospodářství. V roce 2008 si norská vláda vytkla cíl zvýšit podíl žen mezi začínajícími podnikateli na 40% do roku 2013. O dosažení tohoto cíle se postarala právě agentura Innovation Norway různými pobídkovými programy a službami.

Rovněž výsledky několika výzkumů potvrdily, že s vyšší diversitou zaměstnanců ve smyslu genderu dochází k vyšší inovační schopnosti podniku, což se automaticky promítá i do celého klastru. Od diskuzí kolem genderu tak v norských klastrech přešli na lepší nábor žen jako zaměstnankyň, podnikatelek a lídrů, aby si v klastru udržel pozici světové třídy. Výsledky této strategie se dostavily ve vyšší vzdělanosti zaměstnanců, lepších rozhodovacích procesech, vyšší úrovni kreativity a inovací, zavádění inovací tažených uživateli, inovací v designu a vytváření image.

„Pokud chceme obstát ve světové konkurenci a udržet naše regiony, klastry a firmy dostatečně atraktivní, musíme být schopni využít veškeré dostupné zdroje a udržet si vysoce vzdělané a kvalifikované zaměstnance, kterými spousta žen nepochybně je.“ Těmito slovy končilo inspirativní vystoupení norské partnerky projektu, Torunn Aass Taralrud. Závěr semináře byl věnován široké diskusi s norskými hosty nad konkrétními postřehy a dotazy účastníků.

Pro více informací o projektu a prezentace přednášejících navštivte, prosím, stránky projektu: <http://www.nca.cz/cs/gender-v-inovacich-inovace-v-klastrech>

Innovation Norway je vládní agenturou řízenou Ministerstvem obchodu, průmyslu a rybolovu Norska. Tato agentura má regionální kanceláře v celém Norsku a zahraniční zastoupení v 34 zemích světa, jejichž posláním je vytváření hodnoty prostřednictvím inovací a internacionalizace. Cílem této sítě je pomáhat norským firmám při exportu a internacionalizaci a propagovat Norsko jako zemi s vysoce rozvinutými technologiemi a průmyslem. Innovation Norway nabízí norským firmám pět typů služeb pokrývajících hlavní potřeby firem během inovačního procesu na cestě od nápadu přes jeho rozvoj až k uvedení na trh a zajištění jeho udržitelnosti: propagace, rozvoj kompetencí, poradenství, služby pro síťování a finanční služby. Tyto služby zaměřené zvláště na malé a střední podniky jsou poskytovány v celé síti včetně zahraničí. Současně IN plní funkci Norské rady pro cestovní ruch, jejímž úkolem je představovat Norsko jako preferovanou turistickou destinaci.

Projekt „Gender v inovacích – inovace v klastrech“ podpořila Nadace Open Society Fund Praha z programu Dejme (že)nám šanci, který je financován z Norských fondů. Prostřednictvím Norských fondů přispívá Norsko ke snižování sociálních a ekonomických rozdílů a posílení vzájemné spolupráce v Evropě. Podporuje především ochranu životního prostředí, výzkum a stipendia, rozvoj občanské společnosti, péči o zdraví, děti, rovnost žen a mužů či zkvalitnění justice. Program Dejme (že)nám šanci podporuje rovné příležitosti žen a mužů v pracovním i osobním životě a prevenci a pomoc obětem domácího násilí v České republice. Spravuje ho Nadace Open Society Fund Praha, která od roku 1992 rozvíjí hodnoty otevřené společnosti a demokracie v České republice.

Kontaktní osoby za NCA:

PaedDr. Pavla Břusková, bruszkova@nca.cz, +420 731 505 929

Mgr. Zuzana Polová, polova@nca.cz, +420 777 454 499